

Ansøgning om Miljøgodkendelse § 16a

Poul Erik Kjær
Povlskrovej 63
6520 Toftlund

Ansøgning om godkendelse af eksisterende anlæg til svineproduktion
Skema 242061 i www.husdyrgodkendelse.dk

● **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

● **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

● **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

● **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Poul Erik Kjær Povlskrovej 63 6520 Toftlund polleogpia@stofanet.dk
Husdyrbrugets adresse	Povlskrovej 63 6520 Toftlund
CVR-nummer	21330094
CHR-nummer	52976
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500020712
Matrikel-nr.	Matrikel: 35, Arrild Ejerlav, Arrild
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Horskjærvej 2, 6780 Skærbæk Skærbækvej 32, 6520 Toftlund
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	242061
Konsulent	Anne Katrine Thomsen Spiras, CVR-nr. 21111511 Billundvej 3, 6500 Vojens E-mail: akt@slf.dk Tlf.: 20360774

Forord / læsevejledning

Dette dokument beskriver det ansøgte projekt på Povlskrovej 63, 6520 Toftlund. Ansøgningen indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte og de potentielle miljøpåvirkninger.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt eventuelle kort tegnet af konsulenten er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag til kommunen i form af regneark for kapacitetsberegning og beredskabsplan. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

Miljøansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitse modtaget fra Poul Erik Kjær som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 443 af 26/04/2023

Miljøkonsekvensrapport til § 16 a Datablad	1
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
1.1 Metode	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og potentielle indvirkning på miljøet	10
3.1 Indretning og drift af anlægget	10
3.1.1 Produktionsarealer	11
3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	12
3.1.3 Drift af anlægget	13
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	14
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	14
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav	14
3.4.1 Landskab	14
3.4.2 Kulturarv	15
3.4.3 Materielle goder	16
3.4.4 Afstandskrav	16
3.4.5 Jordarealer og jordbund	18
3.5 Ammoniakemission og -deposition	18
3.5.1 Ammoniak emission og deposition	18
3.5.2 Afskæringskriterier påvirkning af natur	19
3.5.3 Kategori 1 natur	20
3.5.4 Kategori 2 natur	21
3.5.5 Kategori 3 natur og § 3 områder	21
3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet	23
3.6.1 Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt	23
3.6.2 Bilag IV-arter	24
3.7 Lugtemission	26
3.8 Øvrige emissioner og gener	28
3.8.1 Støj	28
3.8.2 Rystelser og vibrationer	28
3.8.3 Støv	28
3.8.4 Lyspåvirkning	29
3.8.5 Skadedyr	29
3.8.6 Transporter	29

3.8.7	<i>Klima</i>	30
3.9	<i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	32
3.9.1	<i>Døde dyr</i>	32
3.9.2	<i>Affald</i>	32
3.9.3	<i>Olie- og kemikalier</i>	33
3.9.4	<i>Spildevand og restvand</i>	34
3.9.5	<i>Naturressourcer</i>	34
3.10	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger</i>	34
3.11	<i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag og risiko</i>	35
3.12	<i>Forslag til egenkontrol</i>	36
3.13	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet</i>	36
3.14	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	37
3.15	<i>Samspillet mellem faktorer</i>	37
3.16	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	37
4.	BAT	38
4.1	<i>BAT-Ammoniakemission</i>	38
4.1.1	<i>Råvarer</i>	39
4.1.2	<i>Energiforbrug</i>	40
4.1.3	<i>Vandressourcen og vandforbrug samt BAT-vand</i>	41
4.1.4	<i>Management og forholdet til BAT-konklusionen</i>	41
4.2	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	43
4.3	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	43
5.	Konklusion	43
6.	Reference	44
7.	Bilag	44

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver husdyrproduktionen på Povlskrovej 63, 6520 Toftlund. Husdyrbruget er i dag reguleret af en § 12 miljøgodkendelse af 29. september 2010 med et tillæg meddelt 23. april 2015. Der er tilladelse til en produktion på 11.900 slagtesvin (32-109 kg).

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de nye regler samt muligheden for at have fleksibilitet i forhold til indgangsvægt og afgangsvægt på smågrise og slagtesvin. Produktionen sker i de eksisterende stalde. Det ansøgte er dermed **ikke** en ansøgning om udvidelse af eksisterende produktion, men en ansøgning om overgang til det nye system, hvor produktionen opgøres i produktionsarealer i stedet for antal dyr og vægt, der sker **ikke** en udvidelse af produktionsarealerne.

I forbindelse med ansøgningen skal der etableres en til bygning til teknikrum for biologisk luftreanseanlæg.

Ansøgningen er en §16a ansøgning. Den totale ammoniakemission fra anlægget er under 3500 kg N, med de ansøgte tiltag for reduktion af ammoniak, men husdyrbruget er et IE-husdyrbruget, da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin på husdyrbruget.

Afstandskrav til naboer og natur m.v. er overholdt. Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til nærliggende natur er overholdt. Husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission.

Beskyttelsesniveauerne for lugt til nærmeste nabo samt samlede bebyggelse er overholdt. For beskyttelsesniveauet til nærmeste byzone/sommerhusområde er 50 % reglen overholdt. Lugtgenekriteriet overholdes med 93 % af geneafstanden, og lugt fra husdyrbruget vil ikke øges i forbindelse med det ansøgte.

1.1 Metode

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalder, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner, specielt ikke for metan og lattergas.

2. Ikke-teknisk resume

Definitioner mv.

Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelse.dk: Et elektronisk ansøgningssystem som miljøgodkendelse af husdyrbrug skal ansøges gennem, som bl.a. beregner udledning og nedfald fra ammoniak og lugt.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Povlskrovej 63, 6520 Toftlund. På husdyrbruget er der tilladelse til en produktion på 11.900 slagtesvin (32-109 kg).

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes samt muligheden for at producere henholdsvis smågrise og slagtesvin. Ansøger kan derefter frit producere uden begrænsninger indgangs- og udgangsvægt samt antal dyr på stald.

Landskabelige forhold

Ejendommen er beliggende på en højderyg i et let kuperet område der er domineret af en mosaik af store landbrugsarealer samt skov, hede og moseområder. Der er en del læghegnsbeplantning ved landbrugsområderne.

Ifølge kommuneplanen ligger husdyrbruget uden for sårbare landskabsudpegninger. Der sker ingen væsentlige ændringer af bygningsmassen, der etableres alene en teknikbygning til biologisk luftreanseanlæg.

Det vurderes, at denne ansøgning ikke medfører en væsentlige direkte eller indirekte påvirkning af landskabet.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes til samlet bebyggelse og enkelt bolig. I forhold til nærmeste byzone/sommerhusområde overholdes lugtgnekriteriet med 93 %. Der søges om dispensation efter 50 % reglen – reglen giver mulighed for dispensation, hvis lugtgnekriteriet er overholdt med minimum 50 % og lugtgenerne ikke øges.

Støj, rystelser og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typerne af støjklenderne og afstanden til naboerne.

Transport til og fra ejendommen sker via indkørslerne fra Povlskrovej, cirka 500 meter fra nærmeste nabobeboelse.

Fluer og skadedyr bekæmpes i nødvendigt omfang, og tilhold minimeres ved at ejendommen holdes rent og ryddeligt. Døde dyr opbevares overdækket.

Pga. placeringen og arten af lyskilder vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Samlet set vurderes husdyrbruget ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, rystelser, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Husdyrgødning

Der produceres gylle som afleveres til biogas. Der kommer afgasset gylle retur, der udbringes på markerne. Den afgassede gylle opbevares i ejendommens 2 gyllebeholdere samt en gyllebeholder på ansøgers anden ejendom, gyllebeholderne er overdækket med teltdug.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med. Kravene er fastsat som maksimale mængder kvælstof (kvælstof er en bestanddel af ammoniak).

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt merdepositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Et IE-brug er et husdyrbrug, der er omfattet af EU's direktiv fra 2010 om Industrielle Emissioner. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

Husdyrbruget skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem, et oplæringsmateriale til ansatte samt en plan for kontrol, reparation og vedligehold.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvad man skal foretages sig i forbindelse med uheld med olie, kemikalier og gylle eller brand. Beredskabsplanen indeholder relevante kontaktoplysninger samt oversigtskort over husdyrbruget med angivelse af relevante oplag, flugtveje, mv.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Da ændringerne sker i eksisterende staldafsnit, er det ikke relevant at overveje alternative placeringer af staldanlæg.

Ansøger har valgt at etablere teltdug på ejendommens 2 gyllebeholdere i 2023 som er etableret som et frivilligt tiltag. Den ammoniakreducerende effekt er indregnet i denne ansøgning.

Der etableres en biologisk luftrensning fra SKOV for reduktion af ammoniakdepositionen til nærmeste kategori 1 natur. I godkendelsen fra 2015 er der stillet vilkår til kemisk luftrensning med anlæg fra Scan Airclean. Det anlæg er efterfølgende taget af Miljøstyrelsens Teknologiliste, og der skal derfor indføres en ny teknologi for overholdelse ammoniakdepositionskravet ved indsendelse af en ny ansøgning. For eksisterende svinestalde er der 2 muligheder - biologisk luftrensning eller kemisk luftrensning. Ansøger har valgt biologisk luftrensning, da der ikke skal tilsættes kemi, og det umiddelbart virker meget driftssikkert ud fra producentens beskrivelser. SKOV har produceret biologiske luftrenseanlæg i en årrække, og der er flere anlæg i drift rundt om i landet.

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i § 12 miljøgodkendelse og tillæg. Kommunen vil i givet fald skulle revidere miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og potentielle indvirkning på miljøet

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

Udvalgte forhold vil efterfølges af en vurdering af det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen ligger cirka 600 meter sydvest for Arrild Ferieby, og cirka 27 km nord for den tyske grænse.

Ejendommen består af en svinestald opført i 2006 med en tilbygning opført i 2014. Derudover er der en ladebygning samt 2 maskinhuse. Der er 3 gyllebeholder på ejendommen. Bygningernes placering fremgår af Figur 1.

Bygningerne er opført i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer i lys grå nuancer.

Staldene er opført i et betonfundament, og hvor gyllekanalerne er støbt. Gylleledningerne, der forbinder staldene og gylletanken er tætte.

I den sammenbyggede slagtesvinestald er der 2.579 stipladser til slagtesvin. Husdyrbruget er derved et IE-husdyrbrug.

Ved slagtesvinene køres der cirka 4 hold slagtesvin igennem staldene om året. Ansøger køber smågrisene og feder dem op.

Ansøger ønsker større fleksibilitet ved overgang til en godkendelse, der bygger på produktionsareal og ikke på antal dyr og vægt.

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af Figur 1. Alle bygningerne er indtegnet i husdyrgodkendelse.dk, men det er alene teknikbygningen, der anmeldes som en ny bygning.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde, opbevaringsanlæg mv.

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages forskellige beregninger, i forhold til forskellen mellem før- og efter-situationen for husdyrbruget, og hertil skal husdyrproduktionen for 8 år siden tages med i vurderingen. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Opgørelse af produktionsarealerne i staldene er baseret på opgørelse af arealer i tilbud fra Birk-Dahl 2008 samt notat fra ansøger vedrørende tilbygning i 2014. Staldtegninger er tilgængelige på weblager.dk

Nu- og 8 årsdriften

Ejendommen reguleres af en miljøgodkendelse meddelt den 27. september 2010 samt et tillæg meddelt den 23. april 2015. Da det er mere end 8 år siden, at tillægget blev meddelt, er nudriften og 8-års driften den samme.

Produktionsarealerne fremgår af Tabel 1.

Nudrift						
Bygning 1: ekst. slagtesvinestald	2305	Mekanisk ventilation	6 m	(#623151) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	1802
Bygning 9: Ny slagtesvinestald	568	Mekanisk ventilation	6 m	(#623154) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	277
Sum						2079

Tabel 1: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne fremgår af nedenstående Tabel 2. I forbindelse med denne ansøgning søges der om fuld udnyttelse af produktionsarealerne til produktion af slagtesvin eller smågrise.

Den ene stald er delt op i 2 produktionsafsnit i husdyrgodkendelse.dk for at vise effekten af biologisk luftfrensere i en del af stalden.

Ansøgt drift						
Bygning 1: Slagtesvinestald	2305	Mekanisk ventilation	6 m	(#644263) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	1201
				(#644260) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	601
Bygning 9: Slagtesvinestald 2014	568	Mekanisk ventilation	6 m	(#644264) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	277
Sum						2079

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer.

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 3. For opbevaringsanlæg er 8 års driften, nudriften og ansøgt identiske idet alle 3 gyllebeholdere er mere end 8 år gamle.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 3500 m ³	Flydende			33 x 4	753
GB 430 m ³	Flydende			9,55 x 6	110
GB 1200 m ³	Flydende			15,96 x 6	295

Tabel 3, Opbevaringsanlæg på ejendommen.

I 2023 er de 2 gyllebeholdere på 3500 m³ samt 1200 m³ blevet overdækket med teltdug. I den forbindelse har Tønder Kommune vurderet, at overdækningen kunne udføres uden, det krævede et tillæg til miljøgodkendelsen. Teltdug har halveret ammoniakemissionen fra de 2 gyllebeholdere. Ansøger overvejer at fjerne den lille gyllebeholder på 430 m³, idet den ikke har betydning for kapaciteten, og

den har en uhensigtsmæssig placering. Beholderen er medtaget i beregningen af ammoniakberegningen, for at vise, at depositionskravene overholdes ved brug af beholderen. Men den er ikke medtaget i beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Med hyppig gylleudslusning er der ugentlig udpumpning af gylle. Gyllen flyttes fra forbeholderne med lastbil til biogasanlæg. Gyllen afhentes fast hver torsdag formiddag, forinden er gyllen udsluset fra staldene til forbeholder. Med aftalen kan den ugentlige udslusning af gylle dokumenteres. I forbindelse med afhentning af gylle fra fortanken afleveres der afgasset gylle i gyllebeholderne. Der er etableret påfyldningstragt i gyllebeholderne og chaufføren kontrollerer først, at der er plads i beholderen.

Der er minimal risiko for overløb fra gyllebeholderne idet gyllepumpning overvåges. Desuden er der et teltduk på beholderne, så der tilføres ikke regnvand direkte i beholderne. Gyllen i gyllebeholderene omrøres udelukkende forud for gylleudbringning. Udkørsel foretages af maskinstation. Der benyttes traktorpumpe til omrøring samt læsning af gyllevogn, eller der benyttes en læssekran påmonteret gyllevognen.

Med en forventet produktion på max 11.750 slagtesvin (32-119 kilo) vil der komme cirka 7.118 m³ gylle efter korrektion for teltoverdækning på gyllebeholdere. Der forventes at komme cirka 344 m³ regnvand på vaskeplads samt udleveringsrampe om året.

Til opbevaring benyttes ejendommens 2 gyllebeholder på 3.500 m³ samt 1.200 m³ samt en gyllebeholder på Skærbækvej 32 på 3.500 m³. Det giver en samlet opbevaringskapacitet på 8.200 m³. Med den forventede fremtidige produktion er den samlede opbevaringskapacitet på 13,8 måneder.

Den ældre gyllebeholder på 430 m³ kan benyttes til husdyrgødning, em ansøger har planer om på sigt at sløjfe den.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til det forventede dyrehold.

Opbevaringskravet på 9 måneder er et lovkrav og skal opfyldes uanset, hvilke vilkår der eventuelt stilles i en miljøgodkendelse.

3.1.3 Drift af anlægget

Ansøger og en fast medarbejder varetager det daglige opsyn med dyrene. Ansøger har desuden i perioder en elev på ejendommen. Ansøger har følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af svinebesætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes blanderecepter for foderblandinger og forbruget af foder registreres
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr af Falck
- Der udarbejdes mark-og gødningsplaner
- Der føres sprøjtejournal

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Den eneste bygningsmæssige ændring, er etablering af en teknikbygning til det biologiske luftreanseanlæg på cirka 7,5 x 5,0 meter (indvendigt mål 7,0 x 4,6 m). Bygningen placeres langs svinestalden, mellem stald og gyllebeholder og vil være afskærmet af de øvrige bygninger.

Der vil ikke ske nedrivning af eksisterende bygninger. Der vil komme meget begrænsede mængder bygge og anlægsaffald, idet der benyttes præfabrikerede elementer og færdigblandet beton.

Vurdering

Det vurderes at med opførelse af den forholdsvis lille teknik bygning vil det ikke medføre nogen påvirkning af omgivelserne eller have betydning i forhold til resursernes anvendelse mht. byggematerialer.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver også svineproduktion på Horskjærvej 2, 6780 Skærbæk i Tønder Kommune. Ejendommene drives med særskilt foderanlæg og gylleopbevaring. Der er cirka 3 km mellem ejendommene. Der er ikke kumulation mellem ejendommene i forhold til lugt eller ammoniakdeposition.

Ansøger ejer desuden Skærbækvej 32, 6520 Toftlund, som er tilkøbt for cirka 1 år siden. Der er en produktionstilladelse til malkekøer med opdræt på ejendommen. Der er dog ikke dyr på ejendommen pt. Der er cirka 450 meter mellem ejendommene. Ejendommene kan umiddelbart drives hver for sig, den ene gyllebeholder på Skærbækvej 32 er dog indregnet i opbevaringskapacitet.

Vurdering

De 3 ejendommene er driftsmæssigt forbundne, da ansøger driver dem alle.

Det vurderes, at de 2 svineproduktioner ikke er teknisk- eller forureningsmæssigt forbundne, da de ligger med stor afstand og ikke har fælles anlæg, som f.eks. pumperør til gylle, foderopbevaring m.v.

For Povlskrovej 63 og Skærbækvej 32 er det eneste fælles i forhold til teknisk forbundethed, at en del af den afgassede gylle opbevares på Skærbækvej 32. Denne interne aftale kunne forholdsvis simpelt erstattes af en anden opbevaringsaftale. Det vurderes at Povlskrovej 63 samt Skærbækvej 32 ikke er teknisk forbundne, idet de kan drives hver for sig.

Husdyrbrug skal alene godkendes samlet, hvis de både er driftsmæssigt- samt teknisk- og forureningsmæssigt forbundne.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav

3.4.1 Landskab

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Ejendommen ligger udenfor områder, der er udpeget som bevaringsværdige landskaber, værdifulde geologiske områder og større sammenhængende landskaber.

Der sker ingen væsentlige ændringer i bygningsmassen på ejendommen, hvorfor der ikke vil ske udtagning af landbrugsjord. Teknikbygningen etableres på udyrket areal ved siden af staldbygningen. Ejendommen er beliggende på en højderyg i et let kuperet område der er domineret af en mosaik af store landbrugsarealer samt skov, hede og moseområder. Der er en del læghegnsbeplantning ved landbrugsområderne. Der er et skovareal cirka 150 meter nordvest for ejendommen, lidt længere vest for ligger Arrild Ferieby. Ejendommens bygninger ligger samlet.

Placeringen af anlægget ligger ikke i vådområder, tæt/langs ved et vandløb, kysten, naturreservater og -parker, eller tætbefolkede områder.

Anlægget lægger indenfor Natura 2000 habitatområde (Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov). Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinjen.

Projektet forventes ikke at medvirke til, at miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, som fx vandmiljøplanerne ikke kan opfyldes. Årsagen hertil er, at udbringning af gylle og arealanvendelsen reguleres generelt i den danske lovgivning. Og da anlægget ikke ligger i umiddelbar nærhed af vandløb eller naturområde vurderes selve anlægget ikke at bidrage til at miljøkvalitetsnormer ikke opfyldes.

Vurdering af Landskab

Det vurderes, at det eksisterende byggeri samt den projekterede teknikbygning ikke er i strid med udpegninger, og at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som én driftsmæssig enhed.

3.4.2 Kulturarv

Husdyrbruget ligger udenfor Kulturhistorisk bevaringsværdier, Værdifulde Kulturmiljøer, Kulturarvsarealer eller Kirkebyggelinje.

Det nærmeste fredede fortidsminde er et fredet fæstningsanlæg cirka ligger cirka 1000 meter øst for ejendommen ved Arrild ferieby. Cirka 570 meter sydvest for ejendommen er der udpeget et fredet stendige.

Ifølge Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside er der registreret fund af fortidsminder i nærheden af husdyrbruget. På kortudsnittet herunder angiver den blå markering det nærmeste fund, som ikke er fredede (figur 2).

Figur 2: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til fund og fortidsminder. Kilde <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

De 4 blå prikker nærmest ved og nær husdyrbruget er en angivelse af rundhøje, som er registreret sløjfet i forbindelse med en registrering i 1925. Der er registreret fund ved den ene sløjfede gravhøj i henholdsvis 1925 og 1990.

Vurdering af kulturarv

Placeringen af de eksisterende bygninger tilsidesætter ikke kulturudpegningerne i kommuneplanen for Tønder Kommune. Det område teknikbygningen placeres i har været gennemgravet i forbindelse med etablering af staldanlægget, hvorfor det er usandsynligt at der stødes på fortidsminder, men skulle det ske vil Museum Sønderjylland blive tilkaldt inden arbejdet fortsættes.

3.4.3 Materielle goder

Begrebet materielle goder er et begreb, der ikke benyttes i det daglige sprog. Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i efterfølgende afsnit, overholdes alle afstandskrav.

Vurdering af materielle goder

Husdyrbruget overholder de gældende afstandskrav samt lugtgenekrav (50 % reglen), hvorfor det vurderes at husdyrbruget ikke vil påvirke naboers materielle ting og ejendomme væsentligt.

3.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 8 overholdes.

Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Povliskrovej - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Lade	39	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	25	-
Gødningslager	GB 3500 m ³	103	-

Naturstyrelsen - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Teknikbygning	166	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	138	-
Gødningslager	GB 3500 m ³	180	-

Vandløb mod SV - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Maskinhus	589	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	704	-
Gødningslager	GB 1200 m ³	622	-

DGU 150.582 - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Lade	12	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	15	-
Gødningslager	GB 3500 m ³	83	-

DGU 150.583 - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Maskinhus	43	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	96	-
Gødningslager	GB 430 m ³	70	-

DGU 150.440 - Vandforsyningsanlæg (almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Lade	1408	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	1384	-
Gødningslager	GB 3500 m ³	1470	-

Stuehus - Beboelse på samme ejendom			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Maskinhus	14	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	85	-
Gødningslager	GB 430 m ³	40	-

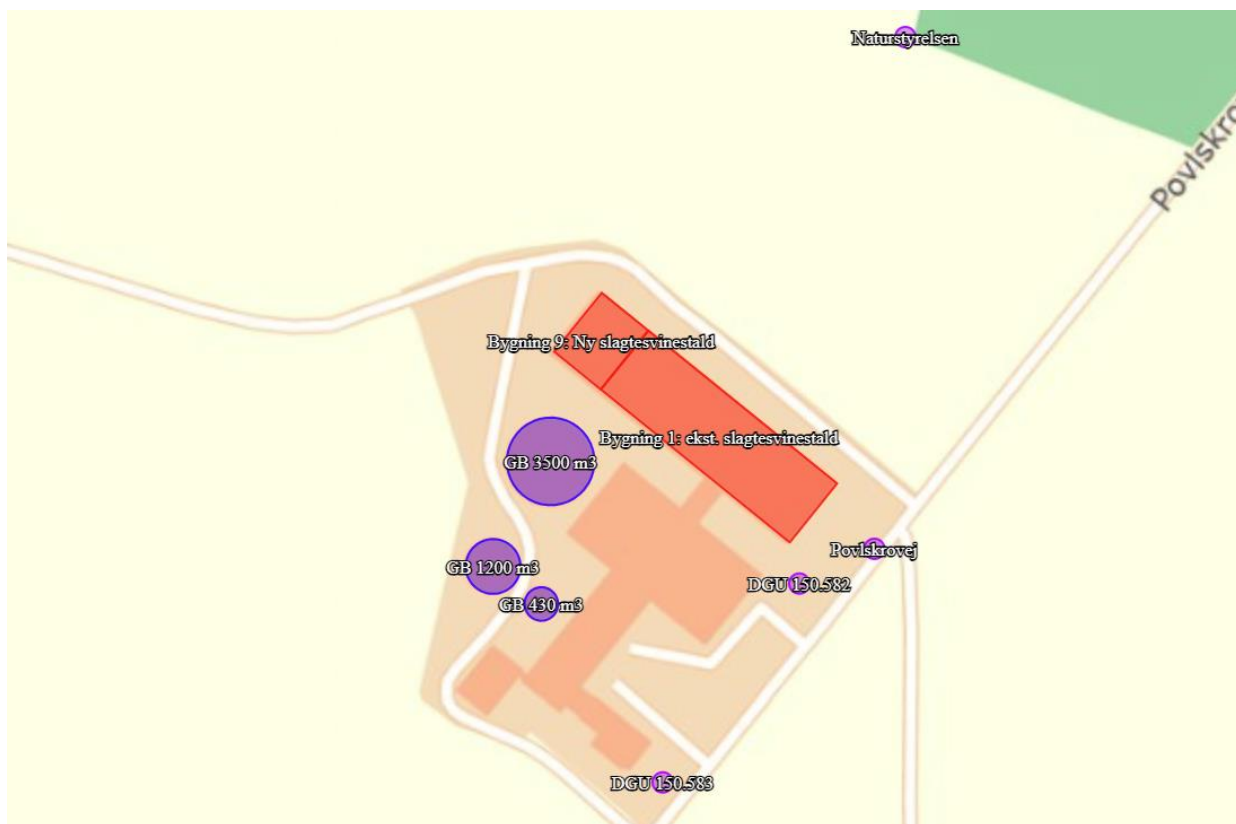
Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Forrum	529	-
Staldbygning	Bygning 1: Slagtesvinestald	495	-
Gødningslager	GB 3500 m ³	562	-

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1. Tabellen angiver den bygning/gødningslager der ligger tættest på punktet, der refereres til i Husdyrlovens § 8.

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til nabobeboelse samt vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet herunder er vist, nærmeste naboskel (Naturstyrelsen), offentlig vej, ikke almene vandboring (Markboringer, DGU 150.582 og 150.583). Nærmeste nabobeboelse, vandløb, levnedsmiddelvirksomhed, og

vandværksboring ligger så langt væk, at disse punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises.

Figur 3: Placering af afstandsmarkør

Vurdering af afstandskrav

Da der ikke sker ændringer i de eksisterende staldbygninger, vurderes husdyrbrugslovens afstandskrav at være overholdt.

3.4.5 Jordarealer og jordbund

Alle stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer. Der ændres ikke i udformning af driftsbygningerne og udenomsarealerne.

Der sker ikke nogen jordflytning i forbindelse med etablering af teknikbygningen. Bygningen placeres på arealer, der ikke er i omdrift.

Vurdering

Da stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

3.5.1 Ammoniak emission og deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre på ejendommen fremgår af Tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 3157 kg N/år, med en reduktion af ammoniakemissionen på 1978 kg N/år i forhold til nudrift og 1978 kg N/år i forhold til 8års-driften.

Den væsentlige årsag reduktion af det samlede ammoniaktab er indførelsen af biologisk luftreanseanlæg fra SKOV. Ansøger har tidligere indført en teknologi med kemisk luftrensning med et anlæg fra Scan Airclean. Men dette anlæg er i dag taget af teknologilisten, og skal derfor ikke indregnes i nudrift eller 8-årsdrift.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2903,0	253,7	3156,7
Nudrift	4670,9	463,3	5134,2
8 års-drift	4670,9	463,3	5134,2

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget.

3.5.2 Afskæringskriterier påvirkning af natur

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der udpeget de nærmeste naturtyper. Udpegningerne kan ses i figur 4, 5 og 6 på de efterfølgende sider.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I Tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav, der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL2 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1122 af 03/09/2018

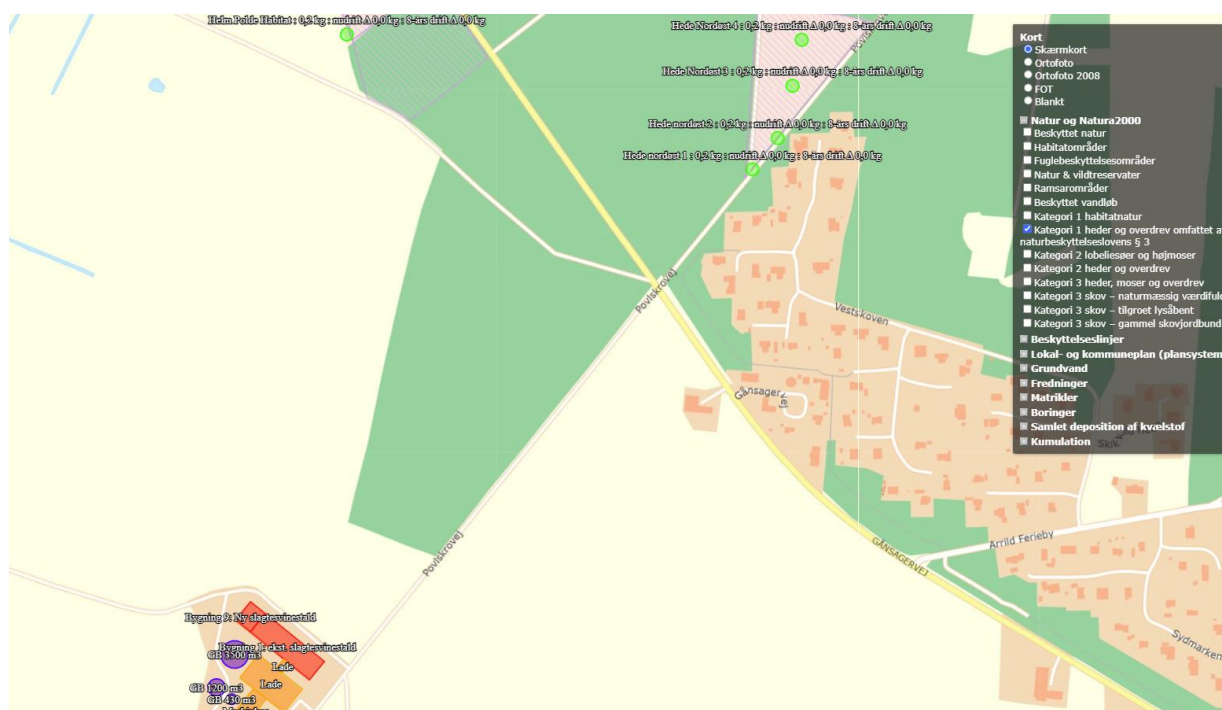
	<p>2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller</p> <p>3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovesarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.</p>	
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH3-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH3-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH3-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH3-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH3-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

3.5.3 Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er Helm Polde, et hedeareal mod nord i Natura 2000 habitat- og fuglebeskyttelsesområde Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov. Området ligger cirka 700 m nord for husdyrbruget. Desuden ligger der et hedeareal mere indenfor natura 2000 afgrænsningen, arealet ligger cirka 800 meter nordøst for ejendommen.

Totaldepositionen til kategori 1 områderne er på 0,2 kg N/ha/år. Der er kumulation med flere husdyrbrug. I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er det strengeste krav til den maksimale totaldeposition på kategori 1 natur med kumulation på 0,2 kg N/ha/år, afskæringskriteriet er dermed overholdt.

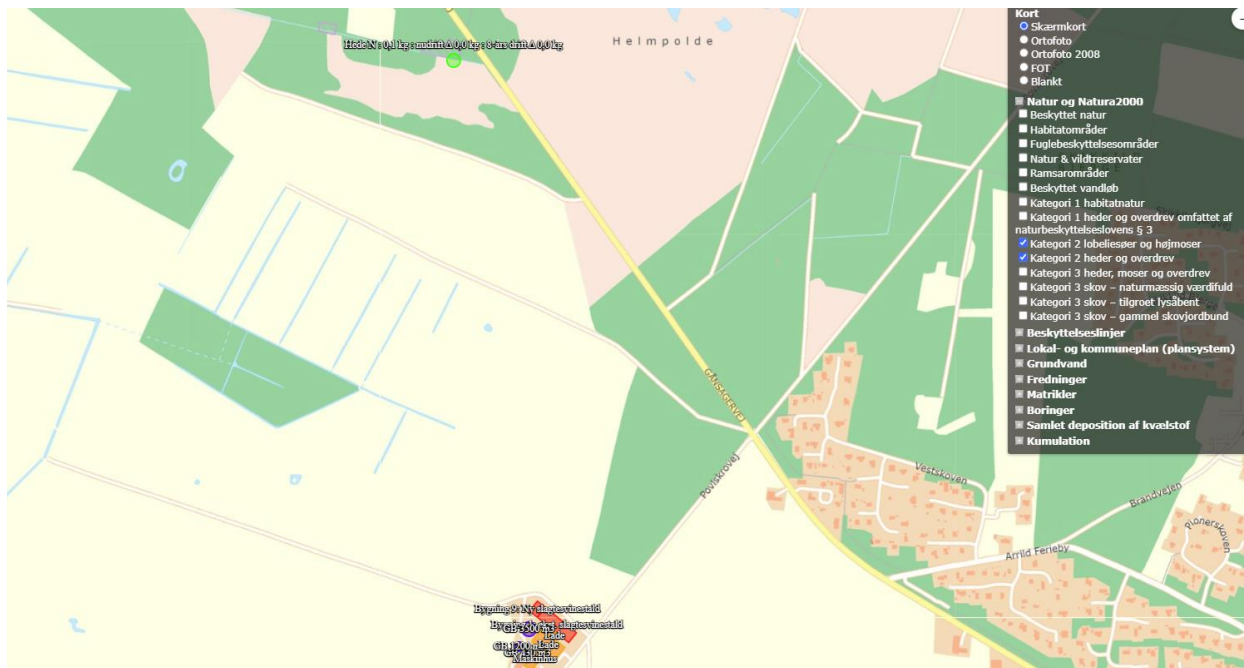
Figur 4: Nærmeste kategori 1 natur: hedearealet Helm Polde nord for ejendommen samt et hedeareal nordøst for ejendommen.

3.5.4 Kategori 2 natur

Den nærmeste kategori 2 natur er et hedeareal mod nord, beliggende udenfor natura 2000 område.

Det fremgår af tabel 7, at totaldepositionen til heden er på 0,1 kg N/ha/år.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år er overholdt.

Figur 5: Nærmeste kategori 2 natur, et hedeareal cirka 1200 meter nord for ejendommen.

3.5.5 Kategori 3 natur og § 3 områder

Potentiel ammoniakfølsom skov

Nærmeste kategori 3 natur er en potentiel ammoniakfølsom skov nordvest for husdyrbruget. Skoven får en merdepositionen på 0,0 kg N/ha/år.

Hede ved Arrild Ferieby

Der ligger en kategori 3 hede øst for husdyrbruget. Totaldepositionen til heden falder med 0,1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Der ligger en § 3 eng og sø cirka 550 meter vest for husdyrbruget. Totaldepositionen til arealet falder med 0,3 kg N/ha/år. Arealet er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier.

Skov – fejludpegning - indenfor natura 2000

Der ligger et skovareal indenfor natura 2000 området cirka 600 meter nord for ejendommen. Arealet er i husdyrgodkendelse.dk fejludpeget som kategori 1 hede/overdrev. Ud fra dialog med Tønder Kommune er arealet ikke omfattet af kategori 1. Arealet fremstår som skov/plantage på luftfoto. Arealet er ikke udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Totaldeposition til arealet falder med 0,2 kg N/ha/ år. Arealet er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier for Kategori 1, 2 eller 3 natur.

Figur 6: Kategori 3 og § 3 natur.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§ 3 sø øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,1	▼
§ 3 eng og sø -vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,3	-0,3	0,6	▼
Hede Nordøst 5	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Hede Nordøst 4	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Hede Nordøst 3	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Hede nordøst 2	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Hede nordøst 1	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Helm Polde Habitat	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	-0,1	-0,1	0,2	▼
Hede/skov Helm Polde	Kategori 3	Ansøger	1	S	-0,2	-0,2	0,4	▼
Hede Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,1	▼
Skov NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Hede N	Kategori 2	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,1	▼

Tabel 7: Oversigt over merdeposition og total deposition kg N/ha/år.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Da Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur overholdes, vurderes ammoniakdepositionen til de nærliggende naturområder ikke at kunne påvirke naturarealerne negativt.

De øvrige kategori 3 naturområder og §3 områder vil modtage under 1 kg N/ha/år i merdeposition, og der er derfor ikke grundlag for at kommunen stiller skærpede vilkår ud fra en konkret vurdering. Merdeposition på 1,0 kg N/ha/år til tørnatur medfører normalvis ikke en tilstandsændring. Søer er normalvis ikke ammoniak følsomme og det vurderes at dette bidrag ikke vil påvirke søen negativt.

Samlet set vurderes der, at der ikke sker væsentlige virkninger på miljøet og derved forringelse af dyre og plantelivet. Det vurderes også at husdyrbruget ikke forringer dyr og planters spredningsmuligheder samt påvirker bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet

3.6.1 Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

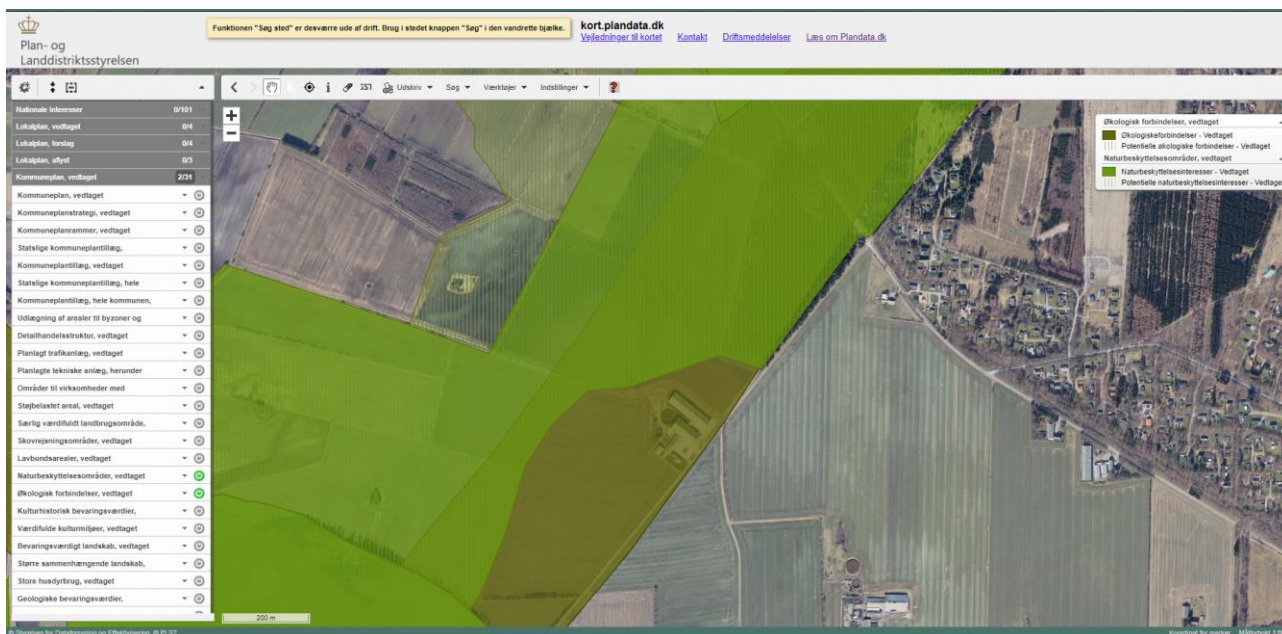
FN definerer biodiversitet som: *"Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer."* Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I det efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives Bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder, og der sker ingen fjernelse af beplantninger.

Husdyrbruget ligger indenfor et område udpeget som økologiske forbindelser, men udenfor områder med naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle naturbeskyttelsesinteresser. De nærmeste områder fremgår af nedenstående kortudsnit.

Figur 7: Kort over økologiske forbindelser mv. fra Plandata.dk

Som det fremgår, ligger husdyrbruget uden for områder med naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle naturbeskyttelsesinteresser. Husdyrbruget ligger indenfor et område udpeget som økologiske forbindelser. Idet den eneste ændring er byggeri af teknikbygning, forventes det ansøgte ikke at have negativ betydning i forhold til muligheden for, at området kan være spredningskorridor for dyr og planter.

3.6.2 Bilag IV-arter

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV³ fremgår udbredelsen af forskellige arter i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter⁴. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget

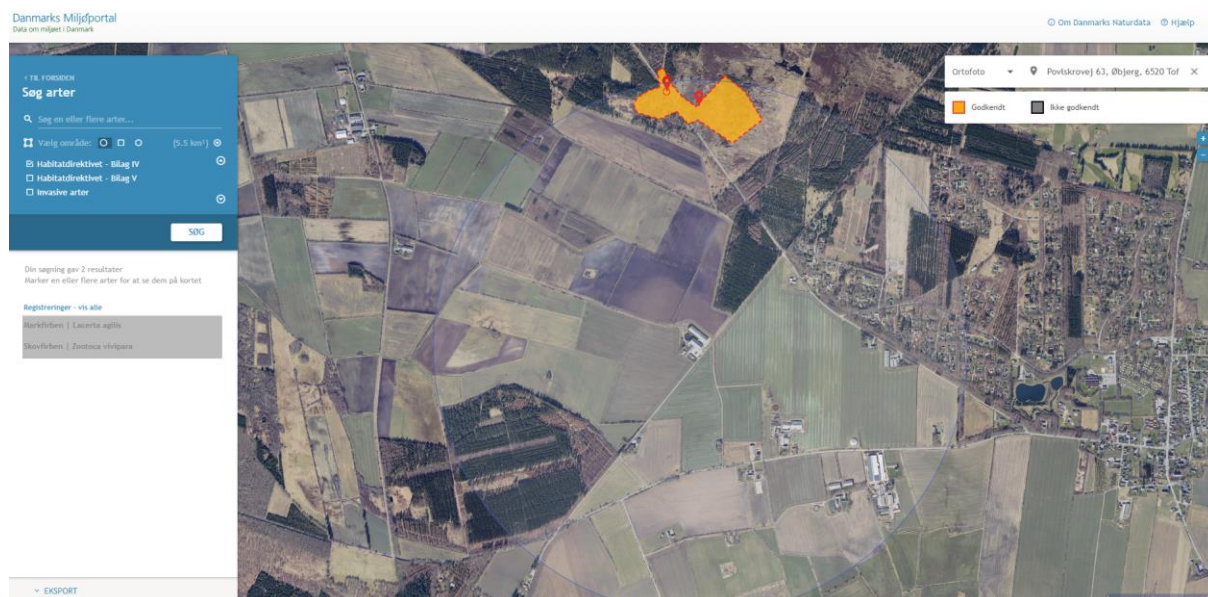
Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn
Pattedyr	
Brunflagermus	Nyctalus noctula
Sydflagermus	Eptesicus serotinus
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus
Langøret flagermus	Plecotus auritus
Vandflagermus	Myotis daubentonii
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii
Odder	Lutra lutra
Padder	
Stor vandsalamander	Triturus cristatus
Spidssnudet frø	Rana arvalis
Løgrfrø	Pelobates fuscus
Krybdyr	
Markfirben	Lacerta agilis

Tabel 8: Liste over Bilag IV arter.

³ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

⁴ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www2.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Ifølge kortene på Danmarks Arealinformation over registrerede Bilag IV- arter er der registreret arten markfirben indenfor en radius på 1 km fra ejendommen. Registreringen er sket i et område ved Helm Polde cirka 700 meter nord for ejendommen.

Figur 8. kort over registrerede Bilag IV arter inden for 1.000 meter fra ejendommen. Kilde Arealinformation

Af en eller anden grund fremsøges der arter, der ikke er bilag IV-arter - i ovenstående søgning fremgår der markfirben, der er en bilag IV art, men også skovfirben, der ikke er en bilag IV art.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus.

Flere af områdets søer og vådområder **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Som beskrevet er den eneste nyetablering opførelse af en teknikbygning ved ejendommen. Der er ingen planer om at nedrive bygninger i forbindelse med selve husdyrbruget

Samlet vurdering

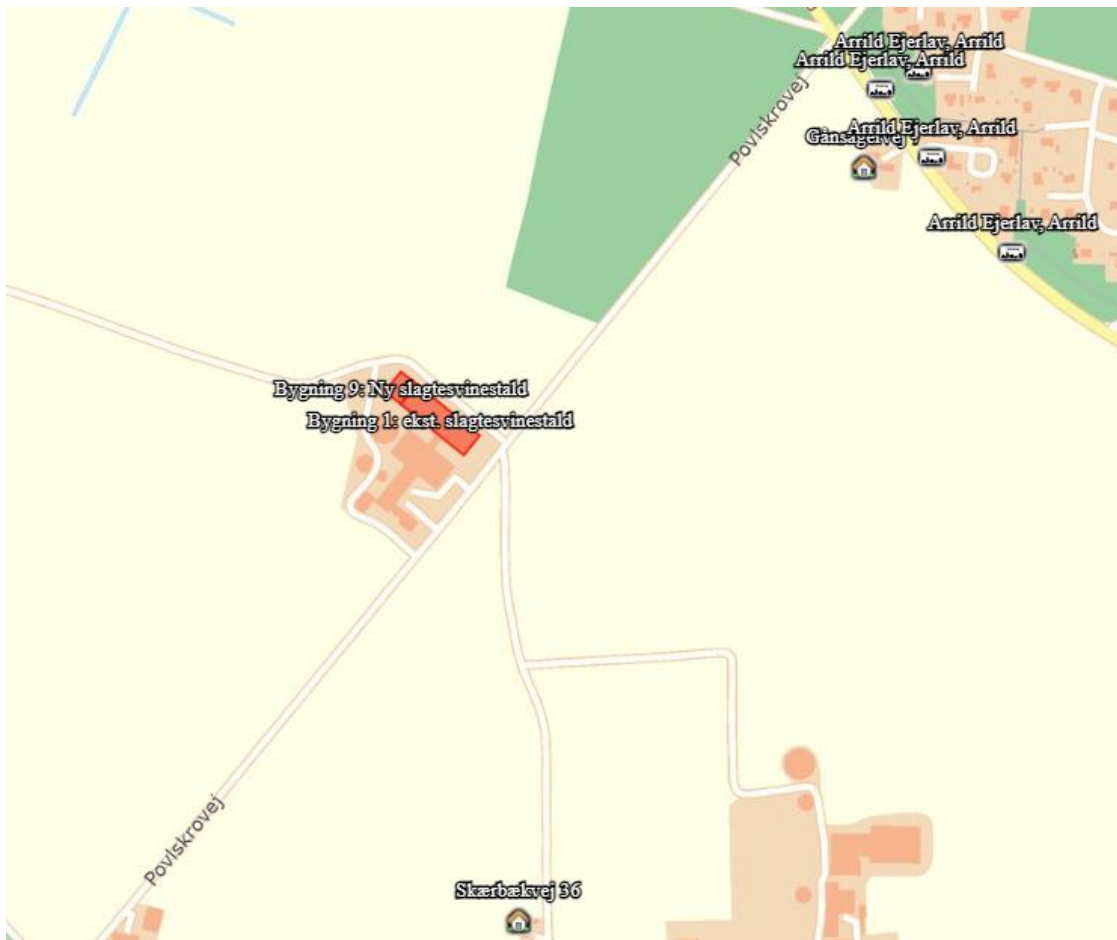
Området ved Helm Polde er underlagt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens strengeste krav for ammoniakdeposition på 0,2 kg N/ha/år. Det vurderes ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturarealet. Ammoniak er så vidt vides ikke direkte skadelig for bilag IV-arter eller for andre arter. Den største effekt af ammoniakdepositionen vil være risiko for tilgroning af lysåbne naturarealer.

Da kravene til ammoniakdeposition overholdes, og der ikke fjernes beplantninger, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som vurderes at kunne være mulige opholdssteder for bilag IV-arter, vurderes det, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning samt krav til anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der heller ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften.

3.7 Lugtemission

Nærmeste lugtberegningsspunkter er udpeget i skema 242061 i Husdyrgodkendelse.dk, se 8.

Figur 9, Nærmeste nabo, Samlet bebyggelse og byzone

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Gånsagervej 7. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er Skærbækvej 21, og den nærmeste byzone eller sommerhusområde er Arrild ferieby

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug og nærmeste nabo og samlet bebyggelse, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N pr. år indenfor en radius af hhv. 100 til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt eller 300 m til samlet bebyggelse, byzone eller sommerhusområde.

De beregnede lugtgeneafstande til enkelt naboer, samlede bebyggelse og byzone/sommerhusområde ses i tabel 9. Geneafstandene til nærmeste nabo og samlet bebyggelse er overholdt. Geneafstanden til Arrild Ferieby er ikke overholdt, men husdyrbruget overholder dog 93 % af geneafstanden. Det mest belastede punkt ved nærmeste byzone/sommerhusområde ligger i den sydvestlige del af Arrild Ferieby. I den første del af området er der ikke boliger/ferieboliger, men det er et beplantet område med en bredde på cirka 37 meter. Hvilket gør at den korrigerede geneafstand er endnu tættere på at være overholdt ved de nærmeste boliger i området.

I miljøgodkendelsen af 23. april 2015 er der ikke indført nogle lugtreducerende tiltag på staldanlægget. Der er vilkår om forhøjede afkast for overholdelse af lugtgenekravet til Arrild ferieby. Forhøjede afkast giver ikke en reduktion af lugt, men en større luftspredning samt flytter lugtfanen. Overholdelse af lugtvilkåret blev i den forbindelse dokumenteret med en OML-beregning, som erstatning for beregningerne i

husdyrgodkendelse.dk. Ansøger har ikke fået forhøjet alle afkast i henhold til vilkår i godkendelsen fra 2015. Beregningsmetoderne i husdyrgodkendelse.dk er ændret siden 2015, hvor lugten blev beregnet ud fra den gamle metode med antal dyr og vægt. I den nye ansøgning er lugt beregnet ud fra staldareal. De 2 beregninger er derfor svært sammenlignelige, en beregning på staldareal giver beregningsteknisk en større geneafstand selvom produktionen er den samme.

I forbindelse med den nye ansøgning indføres der 2 lugtreducerende tiltag, hyppig gylleudslusning samt biologisk rensning med anlæg fra SKOV – det giver samlet en reduktion af lugtenheder på 25 % fra 85.519 OU til 63.825 OU.

Kommunen har mulighed for at godkende det ansøgte, hvis afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand (jf. §33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Lugtemissionen må ikke forøges, medmindre den samtidig reduceres tilsvarende i staldafsnit der ligger nærmere naboen. Der søges dispensation for 50 % reglen i denne sag. Det vurderes, at en løsning med reduktion af lugtenhederne er en væsentlig forbedring for naboer fremfor forhøjede afkast.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gånsagervej 7	0	NY	220,3	220,3	525,2	Ja
Skærbækvej 36	0	NY	220,3	176,3	543	Ja
Skærbækvej 21	0	NY	472,5	472,5	2002,2	Ja
Arrild Ejerlav, Arrild	0	NY	627,2	627,2	584,9	Nej
Arrild Ejerlav, Arrild	0	NY	627,2	627,2	593,2	Nej
Arrild Ejerlav, Arrild	0	NY	627,2	627,2	636,5	Ja
Arrild Ejerlav, Arrild	0	NY	627,2	627,2	629,6	Ja

Tabel 9: Beregning af lugt geneafstand til Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner.

Vurdering

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Ud over lugt fra staldene, kan der være lugt fra gyllebeholdere. Fra gyllebeholdere kan der være lugtafgivelse især i forbindelse med omrøring og pumpning. De to største af ejendommens 3 gyllebeholdere er med teldug, hvilket reducerer oplevelsen af lugt fra beholderne.

Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Der er generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af gylle op til byzone- eller sommerhusområder og lokalplanlagte områder, hvor lokalplanen udlægger området til boligformål. Dette betyder, at der ikke må udbringes husdyrgødning inden for 200 m fra disse områder på lørdage, søndage og helligdage.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Det vurderes at med indførelse af lugtreducerende teknologi i form af biologisk luftrensning samt hyppig gylleudslusning vil der ikke være væsentlige lugtgener ved naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Husdyrbruget på Povlskrovej 63 ligger generelt godt placeret i forhold til nærmeste naboer. Der er cirka 500 meter m fra nærmeste stald til nærmeste nabobeboelse.

3.8.1 Støj

Der er en kompressor i blanderum, som bruges til vådfoderanlæg, kompressoren står inde. Desuden er der en kompressor i værkstedet. Der anvendes højtryksrensere til vask af stalde. Desuden anvendes der højtryksrensere på den udendørs vaskeplads, som ligger afskærmet mellem bygninger og gyllebeholdere.

Der er en kornblæser er i lade, og bruges til at tørre/belufte kornet i forbindelse med høst, samt til nedkøling af korn løbende ved behov.

Den mekaniske ventilation kører hele døgnet. Foderet formales i laden og snegles til vådfodertanken i mellembygningen. Foderblandingen foregår ca. 5 gange dagligt i 1½ time. Desuden vil der være støj fra gylleomrøring og -pumpning med traktorpumpe. Samt i forbindelse med transport af dyr, foder og gylle m.v.

Der ændres ikke på støjkluder i forbindelse med det ansøgte, bortset fra de 4 ventilationsafkast der tilsluttes biologisk luftrensning.

Vurdering

På grund af husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabobeboelser, samt at de fleste aktiviteter sker inde i isolerede bygninger, vurderes støj, herunder lavfrekvent støj, at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne, samt at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.

3.8.2 Rystelser og vibrationer

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i de eksisterende kilder til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg, traktorpumpe og diverse maskiner

Vurdering

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis beboelser ligger meget tæt på overkørsler, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr mv. Der ligger ingen nabobeboelser i umiddelbar tilknytning til overkørslerne til husdyrbruget.

3.8.3 Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er overbrusningsanlæg i alle stalde til brug ved behov for køling af dyrene.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte.

Vurdering

Det vurderes, at afstanden til nabobeboelser er så stor, at der ikke vil kunne forekomme støvgener fra kørslen på kørearealerne rundt om husdyrbruget.

Det vurderes desuden, at der ikke er problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i foderladen og foderrummet og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer. Overbrusning i staldene medvirker endvidere til at binde eventuelt støv fra foder og dyr.

3.8.4 Lyspåvirkning

I staldanlægget er der altid 8 timers sammenhængende lys, enten i form af elektrisk lys eller dagslys. (8.00-16.00). Derudover tændes der arbejdslys i nødvendigt omfang.

Udendørs er der etableret små lysarmaturer langs bygningernes vægge. Der er ikke nogen projektører o. l. der oplyser et stort område.

Ud over lyspåvirkning fra udvendig og indvendig belysning vil der forekomme lyspåvirkning fra køretøjer. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved stalde, foderlade og gyllebeholder i forbindelse med af- og pålæsning.

Lyspåvirkning af omgivelserne fra belysning inde i staldene eller de øvrige driftsbygninger, vil kun kunne oplyse nærområdet. Som beskrevet under 3.4 er indsynet til husdyrbruget delvist afskærmet af skov samt levende hegn.

Vurdering

Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer eller vejtrafik, dels pga. kildernes lysstyrke og placering, beplantninger samt afstanden til nærmeste naboer og veje. Lyspåvirkningerne vurderes ligeledes ikke at kunne påvirke landskabsopfattelsen væsentligt negativt.

3.8.5 Skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Udenomsarealer holdes i ryddelig stand, så muligheden for rottetilhold og gener for omgivelserne minimeres.

Der sker fluebekæmpelse ved udsætning af gylle fluer cirka 6 gange årligt, der er en aftale med Rovfluen ApS. Rottebekæmpelse sker via den kommunale ordning.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter

Der er to driftsmæssige tilkørsler fra Povlskrovej øst for bygningerne.

Tunge transportere som levering af foder og levering og afhentning af dyr og gylle sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Afhentning af slagtesvin kan dog ske før kl. 06.00. Svinene læsses fra staldens nordvestlige ende, hvor lastbilen bakkes helt op til porten. Der er derfor meget begrænset støj til nærområdet fra aktiviteten. Udleveringsrampe mod nordøst benyttes generelt ikke.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Indkørsel af mineralblandinger	4	4
Sojaskrå	12	12
Levering af smågrise – hver 14. dag	26	26
Afhentning af slagtesvin - cirka en gang pr. uge	52	52
Udkørsel af gylle (Lastbil eller traktor og gyllevogn, kapacitet til 25 tons)	240	240
Kørsel til/fra biogasanlæg (lastbil, 3 læs hver torsdag formiddag)	156	156
Levering af diesel	12	12
Afhentning af døde dyr (lastbil) døde dyr afhentes dagen efter dyret er dødt.	150	150
Maksimalt i alt	652	652

Tabel 10 Skønnede antal transporter

Ud over de skønnede tunge transporter, er der transport i personbiler i forbindelse med tilsyn af dyrene, dyrlæge mv.

Vurdering

Til- og frakørsel sker via Povlskrovej. Den eneste ændring i antallet af transport er, at gyllen nu leveres til biogas (afgasset gylle retur).

Generelt vurderes transport ikke at være væsentligt til gene for omboende, da der ikke ligger beboelser i umiddelbar nærhed og i forbindelse med ind- og udkørsel.

3.8.7 Klima

Svineproduktion bidrager til udledning af klimagasser som metan, CO₂ og lattergas. Det er især dyrenes fordøjelse, staldgødningen og markbrug der bidrager til lattergas- og metan udskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Ansøger har et øget fokus på at udnytte foderet optimalt og mimere produktionen af rest foder. I markbruget er der fokus på at anvende pløjefri dyrkning. Og der benyttes markvanding, hvilket reducerer det samlede klimaaftryk fra marken ved højere udbytter og bedre udnyttelse af næringsstofferne. Al gylle leveres til biogas, hvilket reducerer udledningen af metan fra stald og lager.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger cirka 35 meter over havoverfladen, vil det ikke være påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det sydlige Jylland over de sidste ca. 10 år. Gyllebeholderene er med teltoverdækning og påvirkes derfor ikke direkte af de øgede nedbørsmængder. Teltoverdækninger forventes at kunne reducere metanudledningen, men hvor meget vides ikke.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Figur 10 nedenfor viser de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved en timenedbør på 15 mm. Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser i staldene, ligesom der ikke tidligere har været risiko for forurening som følge af nedbør, regnvandet trækker hurtigt væk fra de berørte områder.

Figur 10: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Af figur 11 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen har en minimumshøjde på mellem 5 og 10 meter under terræn. Der er derfor ikke umiddelbar risiko for grundvandspåvirkning.

Figur 11: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger langt fra kysten og over 600 meter fra nærmeste vandløb vil ikke blive påvirket ved oversvømmelser.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem løbende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger. Husdyrbruget leverer al sin gylle til biogasanlæg.

Det vurderes, at med husdyrbrugets beliggenhed langt fra vandløb og kystlinje samt i et område hvor grundvandet ikke står højt er det ikke særligt udsat for påvirkning af vandstandshændelser. husdyrbruget er indrettet og driftes, så ændrede nedbørsmængder kan håndteres på husdyrbruget.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.9.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares på en palle overdækket af en kadaverkappe placeret bag ejendommen vest for det lille maskinhus. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kød- og benmelsproduktion.

Håndtering af døde dyr på husdyrbruget er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr⁵, og disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Vurdering

Det vurderes, at den nuværende placering af døde dyr ikke giver anledning til væsentlige gener for naboer eller forbipasserende, samt at kadaverkappen sikrer, at fx ådselædere ikke kan tilgå de døde dyr og at opbevaring sker miljømæssigt forsvarligt.

3.9.2 Affald

Det følger af affaldsbekendtgørelsens § 60 at affaldsproducerende virksomheder som udgangspunkt skal sortere deres affald til særskilt indsamling, så det egnede affald kan genbruges, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse.

For IE- brug gælder desuden at affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører/ modtageanlæg.

Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør/modtager
Olie- og kemikalieaffald:		
Spildolie	På miljøpalle ved værksted (cirka 200 l pr. år)	Statoil Toftlund tager det med ifbm. Levering af ny olie
Olie- og brændstoffiltre	På miljøpalle ved værksted	Genbrugsplads

⁵ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. BEK nr. 558 af 01/06/2011

Spraydåser	Ved værksted	Genbrugsplads
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemikalierum	Genbrugsplads
Medicinrester og tomme medicinglas	I stalden/forrum	Genbrugsplads
Kanyler i særlig beholder	I stalden/forrum	Genbrugsplads
Batterier – alle typer	Ved værkstedet	U.L Petersens Efterfølger, Agerskov
Fast affald:		
Rent papir/pap (primært emballage)	Genbrugscontainere ved stuehus	Kommunal ordning
Rent plast (primært emballage)	Genbrugscontainere ved stuehus	Kommunal ordning
Lysstofrør, LED og Varmepærer		Genbrugsplads
Jern og metal		U.L Petersens Efterfølger, Agerskov
Diverse brændbart	700 l container	Kommunal erhvervsordning

Tabel 11, oversigt over affald

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ. Det vurderes desuden, at affald fra husdyrbruget ikke har en væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af jordarealer og jordbund, samt at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier

Der findes 3 brændstoftanke på ejendommen:

År	Rumfang	Nr.	G-Nr.	Indhold	Placering
2001	1.200 l	119071	01-5023	Fyringsolie	Indendørs i maskinhus
1996	1.500 l	62090-01		Diesel	I laden på betongulv
1994	1.800 l	45456-01	SD000/81	Diesel	I laden på betongulv

Tabel 12. olietanke

Der er etableret varmepumpe til stuehuset, så fyringsolietanken benyttes ikke pt. Ansøger overvejer at sløjfe den ældste tank og udskifte den med fyringsolietanken.

Hydraulik og smøreløser samt spildolie opbevares i 200 l tønder i værkstedet på en spildbakke.

Sprøjtemidler og sprøjtemiddelrester opbevares i et aflåst rum med betongulv og uden afløb.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld med olie og kemikalier

Vurdering

Olietankene vurderes at være placeret og drevet miljømæssigt forsvarligt. Øvrig olie samt kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt.

3.9.4 Spildevand og restvand

Vand fra vask af stalde samt vand fra udleveringsrampen ledes til fortank ved stalden. Vand fra vaskeplads ledes til en fortank ved tidligere staldbygning, og derfra til gyllebeholder.

Tagvand og vand fra befæstede arealer, hvor der ikke forekommer spild af husdyrgødning, ledes til faskiner. Vand fra ny teknikbygning vil ligeledes blive ledt til faskine, hvis der sættes tagrender på.

Sanitært spildevand fra stuehuset ledes til nedsivningsanlæg. Sanitært spildevand fra velfærdsrum i stald ledes til separat nedsivningsanlæg

Vurdering

Der sker ikke væsentlig ændring eller udvidelse af husdyrproduktionen med det ansøgte, det eneste nybyggeri er en teknikbygning til biologisk luftreanseanlæg, hvorfra tagvandet vil blive ledt til faskine, tilsvarende de øvrige bygninger. Der sker ikke direkte udledning til vandløb, da alt overfladevand nedsives, vurderes der ikke at kunne ske en væsentlig negativ påvirkning af vandløb.

3.9.5 Naturressourcer

Forbrug af naturressourcer, herunder besparende foranstaltninger og tiltag for genanvendelse er beskrevet i følgende afsnit:

3.4.5 jordarealer og jordbund

3.9.1 Døde dyr

3.9.2 Affald

3.9.3 Olie- og kemikalier

4.1.1 Råvarer

4.1.2 Energiforbrug

4.1.3 vandforbrug

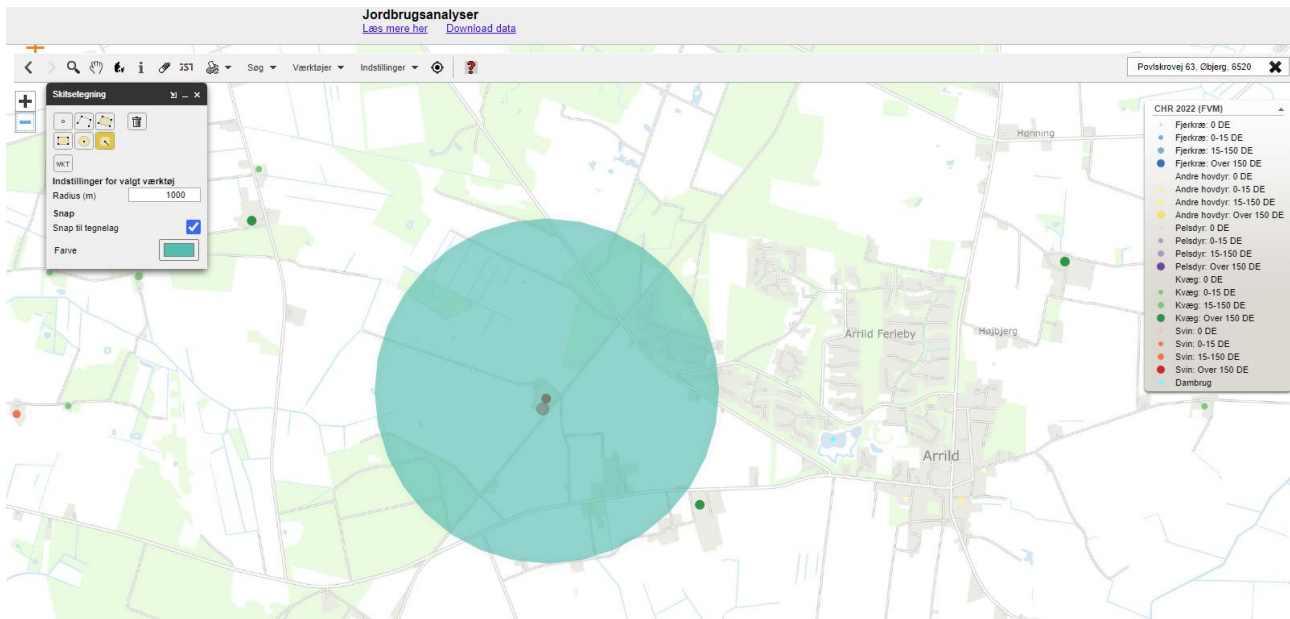
4.1.4 Management

I hvert enkelt afsnit gennemgås tiltag, for at minimere forbruget af naturressourcer og /eller sikre at reststoffer genanvendes, der henvises til det enkelte afsnit.

3.10 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger

Som det fremgår af nedenstående kort, er der over 1000 meter til nærmeste aktive husdyrbrug. Der er ca. 27 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5, mens kumulation til lugt og beboelse fremgår under punkt 3.7

Figur 12, Kort over husdyrbrug i nærheden, 1000 meter radius fra husdyrbruget på Povlskrovej 63. Kilde: Glr-Chr.dk

Vurdering

Med cirka 27 km i fugleflugtslinje til den dansk-tyske grænse kan der ikke komme grænseoverskridende effekter.

Pga. afstanden fra Povlskrovej 63 til andre husdyrbrug mv., vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulation i forhold til lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr eller transportere.

Det vurderes, at husdyrbruget på Povlskrovej 63 ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

3.11 Forurenings- og genebegrænsende tiltag og risiko

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.5-3.16. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i mappe i kontoret i forrummet i laden. Beredskabsplanen opdateres årligt.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller fx olie eller kemikalier. Gylleudslip vil kunne ske fx i forbindelse med overpumpning, ved brud på gyllebeholder ved påkørsel eller lignende. Stalde, gyllekanaler, forbeholder, gyllebeholder og møddingsplads er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 3.1.2). Gyllebeholderen er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Grundvandet ligger forholdsvis dybt i området, så der er ikke risiko for at grundvand presser beholderens bundplader op i forbindelse med tømning af beholderne.

Ud fra højdekortet ses det at terrænet falder vest og nordvest for beholderne. Ved udslip af gylle vil der forsøges etableret en opdæmning, for at undgå at gylle spredes over et større areal. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Opsugning vil blive iværksat med det samme. Pga. den store afstand vil der være en meget lille risiko for udløb til nærmeste vandløb - cirka 450 meter nordvest for gyllebeholderne.

Tiltagende er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Såfremt der skulle ske spild af olie eller kemikalier, står der sække kattegrus i kemirum samt savsmuld i stalden.

Vurdering

Som beskrevet vil gylle i tilfælde af overløb eller kollaps af gyllebeholder blive opdæmmet og hurtigt fjernet. Kollaps af gyllebeholdere ses forholdsvis sjældent. Det vurderes derfor, at risikoen for væsentlig forurening i forbindelse med ulykker er meget begrænset.

Med hensyn til øvrige forhold på husdyrbruget vurderes disse ikke at kunne være til fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet.

3.12 Forslag til egenkontrol

Der er gjort brug af 3 miljøteknologier i ansøgningen:

- Hyppig gylleudslusning
- Teltduk på gyllebeholdere
- Biologisk luftrensning

I forhold til dokumentation for hyppig gylleudslusning er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 krav om at der føres logbog. Oplysningerne skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det vurderes, at der ikke er behov for yderligere vilkår for egenkontrol for hyppig gylleudslusning.

I forhold til dokumentation for egenkontrol af teltduk på gyllebeholderne forslås der at følge egenkontrollforslag på miljøstyrelsens teknologiliste: ” *Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

I forhold til biologisk luftrenseanlæg er der fremsendt et forslag til vilkår fra SKOV, se bilag 1.

3.13 Alternative løsninger og 0-alternativet

Da ændringerne sker i eksisterende staldafsnit, er det ikke relevant at overveje alternative placeringer af staldanlæg.

Ansøger har valgt at etablere teltduk på 2 af ejendommens 3 gyllebeholdere i 2023 som et frivilligt tiltag. Den ammoniakreducerende effekt er indregnet i denne ansøgning.

Der er ansøgt om biologisk luftrensning fra SKOV for reduktion af ammoniakdepositionen til nærmeste kategori 1 natur. I godkendelsen fra 2015 er der stillet vilkår til kemisk luftrensning med anlæg fra Scan Airclean. Det anlæg er efterfølgende taget af Miljøstyrelsens Teknologiliste, og der skal derfor indføres en ny teknologi for overholdelse af ammoniakdepositionskravet ved indsendelse af en ny ansøgning. For eksisterende svinestalde er der 2 muligheder - biologisk luftrensning eller kemisk luftrensning. Ansøger har valgt biologisk luftrensning, da der ikke skal tilsættes kemi, og det umiddelbart virker meget driftssikkert ud fra producentens beskrivelser. SKOV har produceret biologiske luftrenseanlæg i en årrække, og der er flere anlæg i drift rundt om i landet.

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i § 12 miljøgodkendelse og tillæg. Kommunen vil i givet fald skulle revidere miljøgodkendelsen.

3.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi.

Et litteraturstudie fra DCE/ Århus universitet⁶ afslører ikke nye væsentlige problemstillinger, og der er ikke nogen af de undersøgte studier, der i sig selv giver grundlag for at konkludere noget konkret om den nuværende regulering af området. Litteraturstudiet omhandler undersøgelser fra mange lande.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.15 Samspillet mellem faktorer

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne 3.7 og 3.8 (befolkningen og menneskers sundhed), 3.5 og 3.6 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter), 3.4 og 3.8.7 og 3.9 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 3.4 og 3.7 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.16 Erhvervmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Povlskrovej 63 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

⁶ Review of the scientific evidence of air pollution causing health effects in people living in the vicinity of concentrated animal feeding operation (CAFOs)

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Vurdering

Det eneste nye byggeri er en teknikbygning til luftrensaneanlæg. Bygning er erhvervsmæssigt nødvendig for fortsat drift af husdyrbruget med overholdes af ammoniakdepositionskrav. Desuden er det en forholdsmæssig lille bygning i forhold til det øvrige husdyrbrug.

Med en ny miljøgodkendelse til frit at udnytte staldenes produktionsarealer inden for de valgte dyre- og gultyper er det nemmere at udnytte det eksisterende staldanlæg optimalt, hvorved husdyrbrugets indtjeningsmuligheder kan optimeres

4. BAT

4.1 BAT-Ammoniakemission

BAT-kravet, som er den maksimalt tilladte ammoniakemission fra stalde og lagre, beregnes i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-beregningen tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse, som omfatter de eksisterende stalde og gyllebeholdere.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet for ammoniak overholdes, da der ikke sker godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser. BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

På husdyrbruget er der indført følgende BAT-teknologier.

- Tilbygning til stald etableret i 2014, er med delvis spaltegulv
- Der etableres delrensning af ventilationsluften med biologisk luftrensaneanlæg
- De 2 største gyllebeholdere er med teltoverdækning

BAT-beregninger i Husdyrgodkendelse.dk er indsat i efterfølgende tabeller.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2903	254	3157
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2903	254	3157
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13: Samlet BAT beregning.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? 1				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Bygning 1: Slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Bygning 1: Slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Bygning 9: Slagtesvinestald 2014	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 14: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning

Vurdering

Da BAT-kravet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

4.1.1 Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Ansøger bestræber sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Ansøger anvender egen foderblanding med tilsætning af sojaskrå og mineraler. Der anvendes vådfodring. Der tilsættes fytase for reduktion af fosforudskillelsen. Der er et lavt indhold af råprotein og en god aminosyrebalance. Der er fokus på høj foderudnyttelse- lavt FE/kg tilvækst.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug for at reducere kvælstofudskillelsen enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordningen om fodertilsætningsstoffer⁷. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. Der må også benyttes en kombination af de nævnte teknikker.

For at reducere fosforudskillelsen skal der anvendes enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt forordningen om fodertilsætningsstoffer, eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. Der må også benyttes en kombination af de nævnte teknikker.

⁷ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer

Vurdering

Med fodring med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein samt tilsætning af fytase vurderes husdyrbruget at leve op til BAT for fodring.

4.1.2 Energiforbrug

El

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, drift af foderanlæg samt øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Ventilationsanlæg er et multistepanlæg, hvilket reducerer elforbruget. Der er løbende inspektion, rengøring og vedligehold af ventilationsanlægget i forbindelse med vask af staldene samt ved dagligt opsyn.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 52 skal IE-brug anvende energieffektivbelysning. Ved nyanlæg eller ved udskiftning af belysningssystemer skal bygningsreglementets bestemmelser i forhold til energieffektiv belysning overholdes umiddelbart. Ved udskiftning af enkelte elementer (pærer/lysstofrør) er det alene et krav at der skal skiftes til et mere energieffektivt element, hvis dette er muligt.

Der er et begrænset forbrug til belysning, der er dagslys i staldene suppleret med elektrisk belysning. Der har endnu ikke været behov for udskiftning af belysningssystemet.

Husdyrbrugets elforbrug for 2022 er på 191.298 kWh, heraf er de 4.000 kWh til boligen. Elforbruget forventes ikke at stige i forbindelse med det ansøgte.

Ifølge Notat nr. 2033 fra Seges⁸ ligger et gennemsnitligt elforbrug på ca. 14 kWh pr. slagtesvin 32-107 kg. Normtalsberegning kommer således frem til ca. 163.800 kWh til svineproduktionen alene ved nuværende tilladte produktion på 11.900 slagtesvin (32-109 kg). Hertil kommer forbrug til foderfremstilling, øvrige driftsbygninger m.v.

Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Olief/gas

Staldbygninger er isolerede, der er ikke opvarmning i staldene.

Det samlede indkøb af diesel var på 29.346 liter i 2022, men tallet dækker over det samlede forbrug på ansørges 3 ejendomme.

Der anvendes pløjefri dyrkning, hvilket reducerer forbruget af diesel.

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Med reduktion af brændstofs forbrug ved pløjefri dyrkning samt, lavenergiventilation med løbende eftersyn og rengøring af ventilatorer, vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi (BAT-konklusion 1.6).

⁸ Grundlag for den beregnede smågrisenotering – December 2021, Notat nr. 2033, <https://svineproduktion.dk/publikationer/kilder/notater/2021/2133>

4.1.3 Vandressourcen og vandforbrug samt BAT-vand

Vandforbrug

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i boligen. Staldanlægget og stuehuset forsynes med vand fra Arrild Vandværk. Desuden er der en markvandingstilladelse i forbindelse med bedriftens arealer.

Der er drikkenipler over fodertrug, og der er daglig inspektion af drikkevandssystem. Staldene iblodsættes inden vask.

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 46 krav til regelmæssig kontrol af udstyr til drikkevand. Herunder at der føres logbog for gennemførte kontroller. Den rutinemæssige inspektion kan derfor dokumenteres.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den nuværende tilladte produktion på 11.900 slagtesvin (32-109 kg) giver et det et forventet vandforbrug til slagtesvinene på ca. 6.664 m³ pr. år (ikke korrigeret for afvigende vægtinterval). Husdyrbrugets vandforbrug for 2022 er på 8.836 m³, heraf er de 76 m³ til boligen. Vandforbruget forventes ikke at stige i forbindelse med det ansøgte.

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug.

De eksisterende stalde, gyllebeholder, møddingsplads forbeholder, kanaler og gyllerør mv. er etableret tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

Grundvand og overfladevand

Ejendommen ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, men idet stalde og gyllebeholder er etableret i tætte materialer efter bygningsforskrifterne, vurderes der ikke at være påvirkning af drikkevandsressurserne fra anlægget. Gyllebeholderne får udført lovpligtigt beholderkontrol.

Vurdering

Samlet set vurderes det, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er højere end nødvendigt for svineproduktionen.

I forhold til BAT-konklusionen (1.4) vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse, idet der sker daglig overvågning af drikkevandssystemerne i staldene og øjeblikkelig igangsætning af reparation ved lækage, der anvendes højtryksrensere ved vask, der er vandbesparende drikkevandssystem (drikkenipler over foderkrybber) samt at stalde sættes i blød forud for vask.

Alt overfladevand fra husdyrbruget nedsives fortsat og der sker ingen ændringer af afledningen.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfladevand.

Risikoen for udsivning til det omgivende miljø vurderes meget begrænset.

4.1.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen

Da husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er husdyrbruget omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. BAT-konklusionen er delvis implementeret i dansk lovgivning i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrbrugloven, sikrer, at der leves op til BAT. Husdyrbruget skal have et miljøledelsessystem (1.1) samt en beredskabsplan (1.2). Dokumentationen for miljøledelsessystemet skal årligt fremsendes til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. en gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne gennemgås årligt og opdateres, når der sker ændringer. Dokumentation for gennemførte kontroller skal årligt fremsendes til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Husdyrbruget skal have udarbejdet oplæringsmateriale, som sikrer oplæring af personale i relevant miljølovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning- og styring, reparation og vedligeholdelse af udstyr. Endvidere skal husdyrbruget have en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget. Planen skal indeholde krav til regelmæssig kontrol af nedenstående anlæg (såfremt de enkelte anlæg findes på husdyrbruget):

- gyllebeholder (minimum årlig kontrol for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- gyllepumper, -miksere, -separatorer og spredere
- forsyningsystemer til vand og foder
- varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
- siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dysse, som begge skal være i god stand

Såfremt kontrollen afdækker behov for reparation eller anden vedligeholdelse, skal dette iværksættes med det samme.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fodring med en blanding der er sammensat med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein samt tilsætning af fytase. Fodring er beskrevet nærmere i punkt 4.1.1.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen. Husdyrbruget skal årligt fremsende dokumentation for overholdelse af fodringskrav til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, forbeholder, gyllerør og gyllebeholder. Vand fra vaskepladsen ledes via tætte rør til opsamlingsbeholder. Endvidere benyttes iblødsætning og højtryksrensere ved rengøring, og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun regnvand til gyllebeholder fra de lille udleveringsrampe, samt fra vaskepladsen.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget, at gylle kun omrøres forud for udbringning eller flytning af gylle. Hyppig gylleudslusning samt delvis rensning med biologisk luftreanseanlæg (1.9). Minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkloder, som kan genere naboerne. De primære støjkloder er ventilation og transport. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne (klager), er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring og håndtering af gylle i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholder og gyllebeholder. Gyllebeholderen er omfattet af gyllebeholderkontrolordningen. Endvidere inspiceres gyllebeholderen årligt i forbindelse med bundtømning (1.11). Pumpning af gylle overvåges.

Der er mark- og gødningsplanlægning samt overholdelse af de generelle regler i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i laden, samt at der vådfodres og foderet ledes ud i staldene gennem rørsystemer. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i begge stalde.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte foderemængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der er ingen fast husdyrgødning fra husdyrbruget (1.10).

Der sker ingen forarbejdning af husdyrgødningen på husdyrbruget (1.12).

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 4.1.2 og 4.1.3.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget benytter BAT i forhold til management.

4.2 Ophør af IE-husdyrbruget

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

4.3 Oplysninger om konsulenten

Ansøgningen er udarbejdet af Anne Katrine Thomsen, miljøkonsulent Spiras, Billundvej 3, 6500 Vojens

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte ændring af husdyrbruget på Poviskrovej 63, 6520 Toftlund ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan

ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

6. Reference

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. BEK nr. 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 443 af 26/04/2023
3. <http://kort.plandata.dk/spatialmap>
4. <https://kort.toender.dk/spatialmap>
5. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1392 af 04/10/2022
6. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taaegraenser.pdf
7. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
8. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www2.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>
9. <https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/landbrug-og-husdyrbrug/teknologilisten>
10. EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer
11. Grundlag for den beregnede smågrisenotering – December 2021, Notat nr. 2033

7. Bilag

Bilag 1: Vilkårsforslag gennemgået med SKOV samt skitser fra SKOV

Bilag 2: Opdateret beredskabsplan